

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

UČEBNÍ OSNOVY

Strojní služba A
(T-STSA)

Platnost od 1. 1. 2006

2005

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č. j. PO-2794/IZS-2005

Praha 1. prosince 2005
Počet listů: 7

S c h v a l u j e : genmjr. Ing. Miroslav Štěpán v. r.

.....
Generální ředitel HZS ČR
a náměstek ministra vnitra

UČEBNÍ OSNOVY

kurz Strojní služba A
(T-STSA)

Platnost od 1. ledna 2006

2005

Charakteristika kurzu Strojní služba A

Kurz je určen k získání odborné způsobilosti stanovené zvláštním předpisem ¹⁾ příslušníkům HZS ČR, zaměstnancům jednotek HZS podniků a členům, kteří vykonávají službu v jednotkách SDH obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v hlavním pracovním poměru.

Kurz je organizován nejvýše pro 18 účastníků v jedné třídě.

Absolvent kurzu získá potřebné znalosti a dovednosti pro používání požární techniky a věcných prostředků požární ochrany vyčleněných do strojní služby (dále jen „vybrané věcné prostředky PO“) běžně používaných v jednotkách PO, provádění odborné přípravy v oblasti strojní služby a zpracování materiálů v jednotkách PO. Je schopen:

- organizovat činnosti související s provozem, údržbou, zkoušením a opravami požární techniky a vybraných věcných prostředků PO,
- poskytovat odborné informace o nasazení požární techniky a vybraných věcných prostředků PO,
- provádět komplexní školení a výcvik uživatelů požární techniky a vybraných věcných prostředků PO,
- je seznámen s právními předpisy, normami, nařízeními a pokyny související s danou tematikou.

Podmínky pro zařazení do kurzu

Pro zařazení do kurzu musí uchazeč splňovat tyto podmínky:

- 1) je absolventem kurzu Strojníků (A nebo B),
- 2) nejméně jeden rok praxe po absolvování kurzu Vstupní příprava příslušníků HZS ČR v jednotce HZS kraje nebo jeden rok praxe v jednotce HZS podniku, či jednotce SDH obce nebo podniku při výkonu služby jako svého zaměstnání v hlavním pracovním poměru.

Ověření odborné způsobilosti se provádí formou závěrečné zkoušky před zkušební komisí, jmenovanou ředitelem vzdělávacího zařízení (test, ústní zkouška, zpracování písemné práce na zadané téma a její obhajoba).

Dokladem o ukončení kurzu je osvědčení o odborné způsobilosti.

Délka trvání kurzu: 80 hodin, t.j. 2 týdny.

1) Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 6/2005 k odborné způsobilosti příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 18/2005.

Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 8/2005 k odborné způsobilosti zaměstnanců zařazených na vybraných funkcích v jednotkách HZS podniků a členů vykonávajících službu v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v hlavním pracovním poměru, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 19/2005.

UČEBNÍ PLÁN

Blok	Počet hodin (teorie/praxe)
Zahájení kurzu	1
Ověření vstupních znalostí	5
Právní prostředí a strojní služba	6
Dopravní nehodovost a prevence	11/1
Vyprošťování ze silničních vozidel	4
Výšková požární technika	2/1
Provozní náplně	2
Pneumatiky	2
Historie	1
Technické podmínky požární techniky a věcných prostředků požární ochrany	8
Organizace údržby a oprav požární techniky	3
Práce s lidskými zdroji	7
Akceschopnost požární techniky	2
Evidence požární techniky	5
Technické podmínky pro přednostní jízdu	2
Závěrečná práce	8
Ověření odborné způsobilosti – závěrečné zkoušky	8
Ukončení kurzu	1
Celkem	80

V pravomoci ředitele vzdělávacího zařízení je možnost úprav obsahu učiva do 10 % jeho rozsahu.

Tyto učební osnovy nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2006.

MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **1 – Zahájení kurzu**

Počet hodin: **1**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
1.1	1	U	T	Organizace kurzu, denní řád vzdělávacího zařízení, podmínky získání odborné způsobilosti	

Vysvětlivky:

U = učebna
CV = cvičiště

T = teorie
P = praxe

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **2 – Ověření vstupních znalostí**

Počet hodin: **5**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.1	3	U	T	Opakování znalostí z kurzu Strojníků (ST)	
2.2	2	U	T	Ověření vstupních znalostí	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **3 – Právní prostředí a strojní služba**

Počet hodin: **6**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.1	1	U	T	Vyhláška o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany (č. 247/2001 Sb.)	
3.1.1				Povinnosti strojní služby	
3.1.2				Požadavky na požární techniku a vybrané věcné prostředky PO	
3.1.3				Vybavení jednotek PO požární technikou podle přílohy č. 4 a č. 5 vyhlášky	
3.2	2	U	T	Řád strojní služby v požární ochraně	
3.3	3	U	T	Právní předpisy vztahující se k provozu vozidel	
3.3.1				Zákon o silniční dopravě (č. 111/1994 Sb.)	
3.3.2				Zákon o podmínkách provozu na pozemních komunikacích (č. 56/2001 Sb.)	
3.3.3				Zákon o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel (č. 247/2000 Sb.)	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **4 – Dopravní nehodovost a prevence**

Počet hodin: **12 (11/1)**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
4.1	1	U	T	Postup při dopravní nehodě	
4.1.1				Zjišťování skutečností o dopravní nehodě a příprava následných opatření	
4.1.2				Opatření vedoucí k snížení dopravní nehodovosti	
4.1.3				Hlášení a dopravní nehodě	
4.2	2	U	T	Dopravní nehodovost	
				Rozbor vybraných závažných dopravních nehod u HZS ČR a jednotek PO za posledních 5 let	
4.3	4	U/CV	T/P	Program snižování dopravní nehodovosti	
4.3.1	1	U	T	Defenzivní jízda	
4.3.2	1	U	T	Jízda v koloně vozidel	
4.3.3	1	U	T	Program a organizace kondičních jízd	
4.3.4	1	CV	P	Příprava cvičné dráhy pro kondiční slalom	
4.4	1	U	T	Zákon o provozu na pozemních komunikacích (č. 361/2000 Sb.)	
				Právní úprava jízdy vozidel s právem přednostní jízdy	
4.5	2	U	T	Prevence dopravní nehodovosti	
4.5.1				Výjezd požární techniky ze stanice a jízda na místo zásahu	
4.5.2				Příjezd požární techniky na místo zásahu a její nasazení	
4.5.3				Jízda požární techniky v průběhu zásahu (kyvadlová doprava vody)	
4.5.4				Odjezd požární techniky z místa zásahu a návrat na stanici	
4.5.5				Konstrukce automobilu, smyk a další kritické situace	
4.6	2	U	T	Technika jízda v různém složitém terénu	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **5 – Vyprošťování ze silničních vozidel**

Počet hodin: **4**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
5.1	2	U	T	Trendy ve vývoji prostředků určených k vyprošťování	
5.2	2	U	T	Zásady dělení karosérií silničních vozidel	
5.2.1				Obecné trendy ve vývoji a konstrukci vozidel	
5.2.2				Umístění bezpečnostních konstrukčních prvků a zařízení ve vozidlech	
5.2.3				Volba místa pro nejvhodnější dělení karosérií vozidel	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **6 – Výšková požární technika**

Počet hodin: **3 (2/1)**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
6.1	3	U/CV	T/P	Výšková požární technika	
6.1.1	1	U	T	Provoz automobilových žebříků	
6.1.2	1	U	T	Provoz automobilových plošin	
6.1.3	1	CV	P	Údržba, kontrola, provozní kontrola, revize a odstraňování běžných závad na výškové požární technice	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-STŠ A)

Počet hodin: **80**

Blok: **7 – Provozní náplně**

Počet hodin: **2**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
7.1	2	U	T	Provozní náplně požární techniky a vybraných věcných prostředků PO	
7.1.1				Druhy pohonných hmot a zásady doplňování	
7.1.2				Druhy mazacích náplní a jejich doplňování a obměna	
7.1.3				Doplňování a obměna náplní hydraulických systémů	
7.1.4				Doplňování a obměna náplní kapalinových brzd	
7.1.5				Doplňování a obměna náplní chladicích kapalin	
7.1.6				Doplňování náplní akumulátorových baterií	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-STŠ A)

Počet hodin: **80**

Blok: **8 – Pneumatiky**

Počet hodin: **2**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
8.1	2	U	T	Pneumatiky	
8.1.1				Druhy pneumatik a zásady pro jejich výběr	
8.1.2				Konstrukce pneumatik, přenos sil	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-STŠ A)

Blok: 9 – Historie				Počet hodin: 80	Počet hodin: 1
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
9.1	1	U	T	Historie požární techniky a vybraných věcných prostředků PO	
9.1.1				Důležité objevy pro zdolávání požáru	
9.1.2				Vývoj vozidel a stříkaček pro hasiče	
9.1.3				Vývoj požární taktiky v závislosti na technickém rozvoji	

MV-generální ředitelství HZS ČR					
Učební osnovy kurzu			Strojní služba A (T-ST5 A)		
Blok: 10 – Technické podmínky požární techniky a věcných prostředků požární techniky				Počet hodin: 80	Počet hodin: 8
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
10.1	3	U	T	Právní předpisy pro zpracování technické specifikace požární techniky a věcných prostředků požární ochrany	
10.1.1				Vyhláška č. 49/2003 Sb., o technických podmínkách požární techniky	
10.1.2				Vyhláška č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany	
10.1.3				ČSN EN 1846-1, 1846-2 1846-3 a související ČSN EN a EN	
10.1.4				Obecně platné technické požadavky na požární automobily	
10.2	4	U	T	Zpracování technické specifikace	
10.2.1				Pořízení nové požární techniky	
10.2.2				Technické zhodnocení požární techniky	
10.3	1	U	T	Příprava podkladů pro výběrové řízení	

MV-generální ředitelství HZS ČR					
Učební osnovy kurzu		Strojní služba A (T-ST5 A)			
				Počet hodin:	80
Blok: 11 – Organizace údržby a oprav požární techniky				Počet hodin:	3
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
11.1	2	U	T	Organizace údržby a oprav požární techniky	
11.2	1	U	T	Oprávnění k provádění a rozsah údržby a oprav požární techniky vlastními silami	

MV-generální ředitelství HZS ČR					
Učební osnovy kurzu		Strojní služba A (T-ST5 A)			
				Počet hodin:	80
Blok: 12 – Práce s lidskými zdroji				Počet hodin:	7
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
12.1	3	U	T	Příprava podkladů pro vedení odborné přípravy	
12.1.1				Výběr témat	
12.1.2				Zpracování textové části	
12.1.2				Zpracování části s obrázky a grafy	
12.2	2	U	T	Příprava elektronické prezentace	
				Práce s prezentačními programy	
12.3	2	U	T	Vedení lidí	
12.3.1				Umění komunikace - způsoby vnitřní a vnější komunikace	
12.3.2				Kontrolní činnost a její funkce	
12.3.3				Obecné zásady stylu práce	
12.3.4				Řešení konfliktních situací	

MV-generální ředitelství HZS ČR					
Učební osnovy kurzu		Strojní služba A (T-ST5 A)			
				Počet hodin:	80
Blok: 13 – Akceschopnost požární techniky				Počet hodin:	2
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
13.1	2	U	T	Akceschopnost požární techniky	
13.1.1				Přejímka nové nebo rekonstruované požární techniky	
13.1.2				Organizace pravidelných kontrol a ověřovacích jízd	
13.1.3				Kontrolní činnost pro zajištění akceschopnosti	

MV-generální ředitelství HZS ČR					
Učební osnovy kurzu		Strojní služba A (T-ST5 A)			
				Počet hodin:	80
Blok: 14 – Evidence požární techniky				Počet hodin:	5
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
14.1	1	U	T	Terminologie	
				Označování požární techniky a vybraných věcných prostředků PO	
14.2	2	U	T	Sběr dat o požární technice	
14.2.1				Základní rozdělení požární techniky a vybraných věcných prostředků PO	
14.2.2				Postup při zpracování podkladů pro sběr dat	
14.2.3				Staré označení požární techniky	
14.3	2	U	T	Evidence	
14.3.1				Rozsah základních údajů o požární technice	
14.3.2				Formy evidence	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **15 – Technické podmínky pro přednostní jízdu**

Počet hodin: **2**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
15.1	2	U	T	Technická zařízení pro přednostní jízdu	
15.1.1				Dálkové ovládání provozu křižovatek	
15.1.2				Zvláštní výstražná zařízení požární techniky	
15.1.3				Barevné zvýraznění vozidel	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-ST5 A)

Počet hodin: **80**

Blok: **16 – Závěrečná práce**

Počet hodin: **8**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
16.1	8	U	T	Samostatná příprava závěrečné práce	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-STŠ A)

Počet hodin: **80**

Blok: **17 – Ověření odborné způsobilosti - závěrečné zkoušky**

Počet hodin: **8**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
17.1	2	U	T	Závěrečná zkouška z teoretických znalostí Test a ústní zkouška	
17.2	6	U	T	Obhajoba závěrečné práce	

MV-generální ředitelství HZS ČR

Učební osnovy kurzu

Strojní služba A (T-STŠ A)

Počet hodin: **80**

Blok: **18 – Ukončení kurzu**

Počet hodin: **1**

Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
18.1	1	U	T	Ukončení kurzu	